

Revista

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:

Pe un an.....Lei 200.—
Pe un jumătate an.....Lei 100.—
Autorități și instituțiuni.....Lei 500.—
In streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 36

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-69

M. Sa Regele la Cluj

Capitala Ardealului a avut bucuria de a găzdui o zi în ea pe Regele României.

Minunat prilej de o spontană tresărire și o sinceră exprimare a sentimentelor profund dinastice ale acestui popor. Imbrăcat în haine de sărbătoare, Clujul a salutat cu toată dragostea, pe Regele României. Căci mai presus

dră și mai strălucitoare, credința în Craiul dela Răsărit care va aduce norocul. Colindele, cântecele poporane și toate povestile acestui popor atâta vreme asuprit, îmbinau fermecător, speranța în mândrul fecior de împărat, care să răpească și să salveze frumoasa domniță robită. Peste tot unde supranaturalul, forțele ne-

băției, a credinței tari și a faptelor neîntrecute, pășeste ca Rege pe gheața frudită a bătrânului Ardeal care-L așteptase.

De aceea Majestatea Sa, venit fără alaiu somptuos a putut să se convingă de fiorii unei credințe și să se străbată de fluxul cald al nețărmaritei dragoste. În marea mulțime anonimă care-L aclama, plutea spiritul profund dinastic al Ardealului.

Era poporul care vede în Regele său simbolul aspirațiilor spre mai bine. Vede curajul, bărbăția, vitejia, dreptatea, moralitatea și mândria și mai presus de toate credința fermă în viitorul acestui neam.

Iată de ce M. Sa Regele a putut pleca mulțumit din Capitala Ardealului, după cum am rămas și noi care am avut bucuria de a-L vedea.

M. Sa Regele Carol al II-lea.

de ornamentele de flori și ghirlande cari împodobeau parcursul străzilor, M. Sa Regele a putut simți sufletul sincer, cald și de un indubitabil devotament, al mulțimei, care tăcută și cu gesturi respectuoase sau isbucnind în ropote de aclamații, însoțeau trecerea Regelui ei.

Din gemetul aspru al gliei Ardealului înstrăinat, din zângănitul surd al cătușelor apăsătoare, din toată opresiunea de veacuri a asupritorilor, în sufletul românului ardelean, creștea tot mai mân-

bănuite, vitejia voinicească exprimă admirația și entuziasmul, în toate basmele și legendele cu zmei și zâne, imaginația poporului nostru, nimbează cu strălucitoare glorie, nădejdea în bărbăția fiului de Crai din Răsărit.

O intuiție puternică, un instinct care nu s'a desmințit, preziceau sosirea lui. Și a venit. A venit întâi bătrânul craiu. Impăratul basmelor și nădejilor noastre. Iar astăzi întors din pribegie, ne vine Făt-Frumosul viteaz și mândru. Intruchiparea curajului și a băr-

Criza economică și sovietele

de Dr. Mihail Marina.

Criza economică, care și-a întins aripele amenințătoare asupra întregii Europe, ba trecând chiar și Oceanul, a ajuns să fie, axa principală a preocupărilor reprezentanților tuturor statelor. La Geneva s'a remarcat o încordare puternică pentru găsirea formulei de salvare. Conferințe peste conferințe în cari creerii celor mai încercați specialiști fac eforturi neruvoase, au ca subiect, aceeași criză tot mai amenințătoare. Un discurs nervos al dlui Mussolini, îndrumă răsădit nația fascistă spre muncă și răbdare.

Și în timpul acesta, circulă, imprăștiat de presă în întreaga lume, ca un fior de groază, pericolul „dumplingului rusesc”. E o nouă și mai vizibilă lovitură, în șirul calculat al loviturilor sovietice, pe care o încearcă, piața burgheză atâta timp înerezătoare și dezorganizată. Căci într'adevăr planul sistematic, construit de soviete pentru destrămarea și compromiterea producției burgheze, pe toate terenurile, abia acum își arată colții amenințători. Pericolul a devenit iminent. Dulcea somnolență și oarba încredere a statelor burgheze, s'a mulțumit se menție legături economice, momentan favorabile cu sovietele, cari jertfeau mult cu văditul interes ostil statelor europene. Abia acum se vede în toată amploarea ei dragostea inexplicabilă de care erau cuprinse sovietele, pentru a face diferite avantaje statelor burgheze, furnizându-le tot felul de materii sub prețul de cost.

Legăturile economice ale diferitelor state, cu Rusia acum încep să-și dea roadele. Încă mai de vreme de cum se așteptase. Distinsul nostru colaborator, d. Ion Martalogu, într'o serie de articole, apărute în coloanele acestui ziar, semnală pericolul. Cu rară competență sesiza scopul urmărit de politica economică a Sovietelor, care rezervau cea mai neplăcută surpriză pentru întreaga piață europeană. D. Ion Martalogu, acuza statele europene, de **inconstiență**, justificându-și prin date precise afirmațiile.

În timpul cel mai scurt evenimentele l'au confirmat. Azi pericolul dumpingului rusesc a sburlit părul alb al bătrânilor conducători de popoară. Cercetări încordate caută soluții salvatoare, în timp ce intestinele a milioane de șomeri, concertează tristul preluđu al unei catastrofe. A fost destul o lovitură mai hotărâtă ca se cutremure temelile, și așa destul de subrede ale unui continent îmbătrânit în rele. Intreaga ordine s'a elătinat zăpăcind în căpăținarea samsarilor burghezi, și

Un răspuns regal

Se spune că cu ocazia unei audiențe la Suveran, un fruntaș din opoziție cerșea puterea pe seama partidului său.

Până aici nimic nou, căci toată lumea știe că mirajul puterii e singura bază pe care s'au clădit partidele actualminte în opoziție.

Toată lumea știe că rostul lor se confunda în mod exclusiv cu beneficiile „puterii”

Astăzi însă când țara are în fruntea ei un Suveran tânăr, înțelept și cu o dragoste părințească pentru popor, acești politicieni nu mai au ce căuta în rândurile celor ce conduc destinele neamului în colaborare cu Regele.

Acești politicieni trebuiau scoși de mult din circulație, precum — pare că — acum vor fi și scoși, căci mi sa spus că Regele a luat o atitudine admirabilă față de un asemenea cerșetor de putere, zicându-i: „Nu veniți să-mi cereți puterea, veniți să dați soluții bune la greutățile vieții publice, căci puterea e destinată pe seama acelora, cari au soluțiile cele mai bine”.

Cuvintele de mai sus, atribuite Suveranului, desigur că pentru unii politicieni pare o lecție bună, pentru țară însă e o puternică speranță pentru viitorul ei. Pentru țară este o adâncă convingere că M. S. Carol II. este acel Rege, de care țara are nevoie și că, Cel ce a spus aceste cuvinte înțelepte este un Suveran a cărui domnie nu poate fi decât plină cu succese multe și mari.

Cuvintele atribuite Regelui, sunt cu adevărat cuvinte regale.

(Continuare pe pag. II.)

„Să revizuim totul, dar să nu schimbăm nimic“

Ultimele frământări din partidul liberal vintilist evocă cu multă veracitate pe ilarianții eroi din piesele măestrului Caragiale, în neastâmpărul lor după radicale prefaceri și adaptări la noile stări sociale.

Nota comică țâșnește tocmai din ținuta gravă și serioasă pe care conducătorii partidului liberal au luat-o față de ei înșiși în procesul chinător de lămurire, provocat prin noua domnie.

Cu cenuse pe cap — asta e formula obicinuită — marele stat major vintilist promite țării o reorganizare din străfunduri a partidului liberal, începând cu Canossa constituțională și sfârșind cu umilitoarele convertiri economice.

Detaliile acestor crâncene înfrângeri cari au forțat „armatele” vintiliste de a se *nega* „pe ele înși-le” în toate concepțiile și programele de până acum, le cunoaște fiecare lector al ziarelor, în aceeași măsură ca și noi.

Totuși nu ne putem zăgăzui condeiul în țarcul unei totale abdicări dela datoria de a comenta încă odată semnificația amplă ce urmează aceste groaznice măcelării a „părerilor” vintiliste.

Să luăm lucrurile în ordine logică, pentru disecarea mai lămuritoare a problemei.

Intâi, ce rost mai are reeditarea și comentarea falimentului vintilist, acum după ce s'a dat în această chestiune sentințe peste sentințe?

Al doilea, — care este tălcul acestor prea mult trâmbitate convertiri și promisiuni liberale de a se adapta condițiilor noi de viață ale României-Mari, modificându-și oamenii și programele?

Intâia întrebare se justifică dela sine. Constatarea pură a falimentului politicii liberale, e insuficientă. Pentru că această constatare trebuie în plus comentată și amplificată larg.

Au greșit liberalii în chestiunea constituțională și în materie de politică economică? O recunosc acum, după scripturi, ei înșiși. Dar noi nu trebuie să uităm un lucru: că *partidul național-țărănesc a fost făcut zilnic de zeci de ori „dușman al țării”, „trădător al intereselor superioare” tocmai pe motivul că a adoptat atât în ce privește actul dela 4 Ianuarie cât și în materie economică, punctele de vedere cari astăzi s'au dovedit singure sănătoase și mântuitoare.*

Criza economică și sovietele

(Continuare din pagina 1.)

smucind brusc seismograful sensibil al afacerilor de bursă.

Reesă clar din zăpăceala generală cât de greșită a fost întreaga politică economică a europiei. Calculul rece și egoist al bancherului se dovedește tot mai vicios. O coordonare a diferitelor ramuri de producție a lipsit. Sistemele vamale protecționiste, zidurile chinezești cari s'au ridicat între diferitele state ale continentului, își scot rodul funest. Producția neraționalizată și îndevălmășie — în special a statelor agrare — certată cu necesitățile consumației și capacitatea deuselelor, va trebui să fie abandonată. Se preconizează soluții contrare metodelor de până acum. O radicală schimbare a sistemelor vamale, va forma un pas hotărâtor spre realizarea Uniunii Statelor europene. Iată mijlocul pe care mulți îl cred salvator. Dar situația generală continuă a se menține rea, ba criza se agravează. Și expedientul pare greoi și îndepărtat, în timp ce se cer soluții momentane și hotărâte.

Dr. MIHAIL MARINA.

Ce-a susținut partidul național-țărănesc, între alte vederi logice și reale?

Anormalitatea actului dela 4 Ianuarie și stabilizarea financiară.

Ce-a susținut partidul liberal între alte anomalii?

Intangibilitatea actului dela 4 Ianuarie și revalorizarea.

Cine a câștigat? Răspunsul îl știe toată lumea.

Dar cine a suferit pe lângă jalenica înfrângere liberală?

Tara. Statul. Și în timpul cât a durat lupta, partidul național-țărănesc, care era decretat de naționalismul xenofob al lui „prin noi înși-ne” vrăjmaș al neamului.

De aceea noi credem că revizuirile promise de liberali în programul lor nu sunt suficiente. Datoria noastră ar fi să ne unim cu toții și să forțăm partidul liberal ca deodată cu recunoașterea publică a deficițelor sale programe de până azi să recunoască încă două lucruri:

1. că din cauza lor țara a ajuns la sapă de lemn și
2. că partidul național-țărănesc n'a meritat să fie decretat în oficiile liberale drept „trădător al intereselor neamului” când a fost singurul partid care a susținut punctele de vedere, cari azi s'au dovedit salvatoare.

Dar un astfel de comunicat partidul liberal n'are forța morală să-l dea. Pentru că armele acestui partid au fost certate veșnic cu bunul simț și morala.

De altfel ar fi și superflu. Concluziile acestea le-a tras și le trage în orice moment, fiecare cetățean cuminte.

A doua întrebare, care explică tălcul „metamorfozei” liberale este foarte necesară din mai multe motive.

Pentru că până la proba contrară stăruie în conștiința noastră presumpția unei *totale lipse de sinceritate* din partea partidului liberal.

Atât în materie constituțională cât și pe teren economic.

În materie constituțională pentru că ne intră greu în capul nostru de sănătoși pui de valahi gândul că d. Vintilă Brătianu s'a putut împăca definitiv cu noua stare de lucruri.

Prea i-au fost turbefiate nopțile dela Mihăilești și prea i-se sgâlțâi-se nervii de fantoma actului dela 4 Ianuarie, ca să putem crede într'o definitivă consolare a dsale cu noule realități, pe cari nu le-a dorit.

În politica economică de asemenea deficițul de crezut că omul își făcuse din „prin noi înși-ne” un Tatăl-Nostru al său și a-l întregului partid liberal, să poată renunța la religia sa păgânească și să se dea pe... creștinească.

Sună oricine, cum va putea omul agresivismului economic și al „zidurilor chinezești” să colaboreze cândva cu finanța internațională și mai ales ce încredere ar putea avea această finanță în fostul ei adversar?! De aceea, am crezut că geniala formulă a lui conu Luca Caragiale așezată drept titlu a acestui articol, sintetizează admirabil situația actuală din partidul liberal.

D. Vintilă Brătianu nu renunță cu una cu două la principiile sale. Căci, știe bine, ar renunța în acest caz la sine însuși.

De aceea toate aparentele dsale convertiri, modificări anunțate de program și alte d'alde astea sunt pur și simplu praf în ochi ca să ne dea totuși impresia că partidul liberal să adaptează vremurilor și situației noi din România.

Dar încă odată „transformarea și reorganizarea” partidului liberal e... praf în ochi.

D. Vintilă Brătianu ca și eroul lui Caragiale e pentru revizuire. Dar... să nu se schimbe nimic.

VALERIU V. POGĂCEANU

Maniu democratul

A apărut de curând o carte intitulată „13 bărbați guvernează Europa” al cărei autor este Fritz Klein, șef-redactorul lui „Deutsche Allgemeine Zeitung”. Ea este o sinteză a Europei post-belice și tinde să desprindă din precipitarea evenimentelor personalitățile, cari le domină sau îndrumă. Oricât de haotic ar fi continentul nostru, oricât de încercate ar fi relațiile dintre popoare și state, există totuși figuri, cari depășesc tipul standardizat al omului secolului al XX, figuri, cari în număr de treisprezece — după părerea autorului — constituie regisoria prezentului ei într'o măsură chiar și ai viitorului.

Se trec în revistă și se analizează un Poincare, Briand, Tardieu, un Mussolini, un Beneș, Seipel și alții. Și în seria aceasta de bărbați de calibru figurează cu calificativul „Democratul” Iuliu Maniu.

Iuliu Maniu este deci „democratul”. Într'o epocă când asistăm aproape în toate țările la o hotărâită orientare spre dreapta, când dictaturile formează un lanț întreg, președintele partidului Național-Țărănesc a avut curajul să întoarcă cu forța prestigiului său cărma Statului și s'o ia spre stânga. Era la început de experiență, ce unora le părea infantilă.

Regele Carol II a înțeles însă să întărească democrația inaugurată și să-i dea consistența unei instituții fundamentale, ce va servi de bază evoluției viitoare a României.

România veche și cea mare avea până acum doi ani o reputație internațională din cele mai mizerabile. Țara românească trecea drept pașalâc al câtorva boeri, cari știuseră să acapareze conducerea unor partide, oligarhice prin origine și prin compoziție retrograde prin program. Regele arbitru al situației, avea doar alegerea între două rele, deopotrivă de statice și de lipsite de orice constructivism.

Noemvrie 1928 înseamnă prin urmare începutul unei direcții noi în viața noastră publică. În ciuda tradiției oligarhice, specifică Balcanilor, țara a deschis larg porțile acelu suflu nou, care vine dinspre occident și care înseamnă pentru noi un pas uriaș înainte.

Aceasta revoluție a fost înfăptuită sub auspiciile democrațiilor români, deasupra cărora se află figura impunătoare a Domnului Iuliu Maniu.

Cartea lui Fritz Klein este o contribuție prețioasă la cunoașterea Europei, a acelei Europi în care trăim și pe care totuși o cunoaștem atât de puțin. Ni se tălmăcesc acele dedesubturi, cari determină în realitate desfășurarea evenimentelor și cari scapă în mod fatal laicului. Seipel bunăoară este eclesiastic, Beneș un revoluționar, Bethlen aristocratul reacționar. Oricât s'ar desbrăca ei de profesiunea sau de calitatea aceasta a lor, ei sunt și rămân ce au fost. Și acesta le determină acțele. Tot astfel se întâmplă și cu democratul Maniu. Iată ce vrea să demonstreze autorul cărții. Bărbatul dela cărma Statului imprimă acestuia ritmul și măsura; poporul este cutia de rezonanță. Ambele sunt deopotrivă de importante atunci când analizăm un Stat modern.

Democratizarea României este o operă a cărei desăvârșire nu se poate comprima în timp. Va trebui să treacă multă vreme până ce va fi intrat în conștiința publică. Rămâne însă ca o figură titanică, Domnul Iuliu Maniu, care a învins obstacole aproape insurmontabile, prejudecăți adânc înrădăcinate și dușmării feroce. El întrușipează principiul democratic și personalitatea sa caracterizează spiritul ce animă guvernul actual. Se deschide în viața poporului român o eră când aleele vor trebui să fie libere, când aparatul administrativ va trebui să fie cinstit și expeditiv și când cetățeanul va fi depozitarul real al su-

veranității. „Și va fi și va trebui să fie” pentru că Domnul Maniu a rupt cu un trecut ce mirosea a Fanar.

Aurel Ciobanul.

Administrația județului Sibiu

No. 7598—930 A/GI.

Concurs

Având în vedere că stema județului fixată cu Inaltul Decret Regal No. 2079 publicat în Mon. Of. No. 222 din 6 Octomvrie 1928, nu cuprinde trecutul și momentele istorice naționale românești și meritele neamului sășesc, delegația consiliului jud. Sibiu pentru a încuraja personalități versate în heraldică, de a da concursul la întocmirea unei steme potrivite, a fixat trei premii de câte 5000, 3000 și 2000 Lei cu care va premia cele mai bune trei lucrări întocmite conform considerentelor cuprinsă în Avizul Delegației Consiliului din 15 Ianuarie 1929.

Persoanele cari doresc să participe la acest concurs sunt invitate a ne înainta un proiect însoțit de un memoriu până la 15 Noemvrie 1930.

Condițiunile impuse de Delegație se pot vedea în oarele oficioase la aceasta Administrație (Camera 26) eventual se vor rimite la cerere celor interesați.

Sibiu, la 20 Septemvrie 1930.

p. Președinte; ss. Magdu.

p. Șeful serv.: Gossler mp. 2142

Administrația județului Sibiu

No. 9087—1930 A/H.

Concurs

În conformitate cu dispozițiunile art. 78 din Reg. legii St. F. P., publicăm concurs pentru complectarea postului de inginer șeful serviciului tehnic vacant la acest județ.

Retribuțiunile sunt cele ce compet numitului, după gradul ce are în corpul tehnic.

Reflectanții la acest post sunt invitați a-și înainta cererile împreună cu documentele cerute de art. 7 din Regulamentul legii St. F. P. până la data de 30 Octomvrie 1930 la Administrația județului Sibiu.

Candidații la aceste posturi trebuie să înainteze și diploma de inginer secția poduri și șosele.

Petiționarii aflători în vre-o funcțiune publică își vor înainta cererile pe cale ierarhică.

Sibiu, la 15 Septemvrie 1930.

p. Președinte: ss. Magdu Valer.

p. Șef. de Serv.: ss. Hurbean mp. 2141

Primăria Com. Urb. Reș. Turda

No. 9932—1930

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală, că pentru darea în arendă pe termen de 10 ani, a dreptului de exploatarea cinematografului orașului Turda se va ține o nouă licitațiune publică urgentă, cu oferte închise la Primăria com. urb. reș. Turda, în sala de licitațiune în ziua de 22 Octomvrie 1930 la orele 11 a. m.

Planurile, devizele și caietul de sarcioi se vor vedea între orele de serviciu în Cabinetul Secretarului Comunal la Șeful Biroului bunurilor dela cari se pot primi orice alte informațiuni.

Pentru ca amatorii să poată fi admiși la licitație vor trebui să depună o garanță de 300.000 (trei sute mii) Lei în numerar, sau efecte garantate de stat.

În ședința de licitație se va depune recepisa de consemnarea garanției.

Dispozițiunile art. 88—110 din legea asupra contab. publice precum și dispozițiunile Regulamentului de funcționare al oficiului central de licitație, sunt aplicabile acestei licitațiuni.

Turda, la 25 Septemvrie 1930.

Primar: ss. (Indescifrabil).

p. Secretar: ss. (Indescifrabil).

Pt. conf.: (Indescifrabil).

214

Dumpingul rusesc

Încercările sovietelor de a extinde supra lumii întregi o stăpânire sub gida ideologiei comuniste, cu mijloacele întrebuintate până astăzi, au dat un eșec pe care mentalitatea bolșevică nu vrea să-l înțeleagă. Concepțiile burgheze despre viața în comun, par a fi definitiv impregnate la popoarele cari au avut parte de o bună din civilizația occidentală. Istoria Rusiei a fost întotdeauna aceea a unui continent aparte, misterios, neînțeles și mai ales reactiv. Cum, Rusia și-a avut întotdeauna suveranitatea națională proclamată în idei, în organizare, în fapt, chiar, era în funcție de un imbold propriu de un început pornit din blâncurile înseși ale națiunii. Experiențele lui Petru cel Mare și ale altor reformatori de mai târziu

s'au oprit sau au rămas infructuoase căci elementul lor coercitiv, pentru slavul impasibil și irezonant, era examinat întotdeauna nu prin prizma intereselor individuale și colective ci prin aceea a modificării unor practici și ideologii. În acest fel chiar autoritatea de stat la un moment dat și-a însușit o concepție recervată și arhaică.

Dar cele două mentalități cari se găseau față în față — aceea a organizației de stat și aceea a guvernanților — și-au schimbat punctele de vedere. La un moment dat poporul rusesc pare extrem de grăbit spre modificări radicale în întreaga lui existență și prin triumful bolșevismului autoritatea îl secondează. Aceasta concordantă însă nu este tocmai ideală și pare că din nou desechilibrul va rupe zăgăzurile ordinii aparente care se menține prin teroare.

Evangelia lui Lenin propovăduita de agitatori iscusiți prezintă o multitudine de lacune și dacă ar fi să le credem aceluia, cari o completează, ea ar fi inspirată din ură și din violență. Numai astfel găsim explicație și pentru aceia formidabilă lovitură pe care o încearcă Rusia prin concurența neloyală a dumpingului cu produse agricole. Nu are nici o justificare de ordin moral iar din punct de vedere politic este o curată negliobie aceasta năpăstuire a grâului rusesc pe piețele mondiale, atunci când la ei acasă rușii sunt obligați să se priveze chiar de pâinea zilnică.

Echilibrul comerțului de cereale e sdruncinat pretutindeni de către ofertele pe perț inferior tuturor concurențelor posibile iar bursele de valori, cele mai importante — Londra și New-York — sunt în așteptarea unei panici.

Transportul de grâu rusesc este într-o continuă creștere iar de cealaltă parte oamenii sovietelor la burse prin vânzări neacoperite coboară prețul grâului.

Bineînțeles Rusia urmărește prin aceste manopere ca să ducă la desperare muncitorul agricol din principalele state agrare burgheze și în felul acesta să provoace tulburări prielnice bolșevismului. De altă parte în urma acestei vânzări forțate balanța comercială poate să încline favorabil pentru Rusia și într-o oarecare măsură să-i întărească valuta.

Și după toate aparențele — dacă statele vizate nu vor lua măsuri din vreme, ceea ce pare imposibil — campania este numai la începuturile ei. După o știre a ziarului „Times” sovietele ar fi închiriat vapoare comerciale pentru transportul grâului cu un tonaj total de 600.000 tone.

Pentru moment Rusia se îndreaptă mai ales asupra piețelor europene și într-o oarecare măsură și în Statele Unite americane. Ea are tot interesul ca statele producătoare din Europa să se resimtă în primul rând de concurența ei neloyală.

La orice caz o acțiune de luminare a muncitorilor agricoli din statele pentru care Rusia a făcut mai mult rău, ar face să înțeleagă aceștia că lucrând cu astfel de mijloace comunismul nu numai că se dovedește a fi un dușman al proletariatului dar se abate chiar dela instrucțiunile pe cari i le-a dat Lenin.

Lenin preconiza ca revoluția proletariatului triumfătoare în Rusia să aștepte momentul când statele burgheze răsboindu-se între ele și fiind demoralizate de dezastrele unui nou război să poată fi cuprinse ușor de ideologia comunismului, ori prin provocări de aceasta natură (cum este și dumpingul agrar) Rusia dă ocazia statelor burgheze să simtă nevoia solidarității în față cu pericolul care le pândeste fără a face distincțiune între ele.

Reflexii asupra șomajului

Dela încheierea războiului mondial încoace consecințele crizei economice poate că nici odată n'au apăsător omenirea atât de intens ca în ziua de astăzi, ceea ce înseamnă că depresiunea vieții economice n'a ajuns încă la punctul de saturație. Gradul acestei depresiuni ni-l arată creșterea continuă a masei șomerilor. Iar că șomajul nu mai este un fenomen parțial sau continental ci general și deci mondial, acest fapt este demonstrat prin statisticile despre șomaj ce se publică în toate colțurile lumii.

Cauza principală a impasului economic din epoca postbelică rămâne încă tot războiul cel mare. Un adevar de necontestat, de care se face prea multă paradă frazeologică, mai ales în presă. Se pare însă că conducătorii țărilor europene se căznesc zadarnic să atenueze, cel puțin, această criză. Pentru că cauza originală a dat naștere, în urma complicatelor evenimente politice, unor nenumărate alte cauze, lucru asemănător hidrei mitologice cu capete multiple. Intre aceste multe cauze pentru care nu se poate eși din impas, nu cea din urmă este politica și atitudinea Rusiei sovietice. Zădărnicia aceasta frapază îndeosebi cu prilejul ca cel al recentului dumping sovietic, în urma căruia năzuințele spre consolidare, mai ales ale statelor mici, se întorc spre năruire.

Să scrutăm însă mai cu seamă consecințele crizei economice și în primul rând șomajul. Pentru că șomajul formează, dacă nu cea dintâi, dar în tot cazul una dintre cele mai vitale probleme pentru fiecare Stat. În prezent problema șomajului este punctul cel mai enervant în politica și viața statelor. După ultimele statistici numărul celor fără de lucru se cifrează, pe întreg globul pământesc, la vreo 15 milioane. O formidabilă masă de vieți omenesti condamnate la inacțiune, deci la cele mai mari lipsuri și la cea mai neagră mizerie.

În țara noastră de asemenea există șomaj, care începe acum a se accentua cu putere. Guvernările liberale și averescane din trecut au ignorat existența lui cu toate că răzila aceasta socială datează de 4-5 ani. Statisticile oficiale ce s'au alcătuit până în timpul din urmă erau departe de a arăta un tablou veridic și real al totalității șomerilor dela noi. Aceste statistici se alcătuiau în baza datelor furnizate de către oficiile publice de plasare, existente numai în orașele mai mari. Însă prin faptul, că aceste oficii nu plasau decât în mare parte numai personal de serviciu, adică servitorime propriu zisă, se poate ușor pricepe de ce spunem că acele statistici n'au fost complete.

Mai departe, până acum la noi se înțelegea sub șomaj numai lucrătorii vacanți din industrie, mai bine zis dela orașe, și se ignora existența unui șomaj rural. Ori în realitate există și acesta și încă el ia proporții. La țară există oameni, ale căror loturi de împroprietărire nu sunt așa de mari pentru ca uzufectul lor să le asigure existența întregului timp al anului. O masă apreciazabilă de țărani își câștigă pâinea lor și a familiilor lor temporar, unul sau două anotimpuri, în industrie, ca de ex. în industria forestieră, minieră, servitori temporari prin orașe etc. Ori acum și această pătură rurală simte greutatea șomajului tot

atât de mult ca și muncitorimea șomeră dela orașe.

În situația aceasta, Statele industriale, cari îndeosebi sunt cele mai bătute de șomaj, luptă pentru combaterea șomajului paralel cu acțiunea pentru ameliorarea crizei economice. Aproape toate Statele europene au introdus deja de mult ajutorarea lor de către stat. A sosit deci timpul ca și la noi să fie introdusă această ajutorare. Este o datorie vitală și pentru țara noastră, ca să se vină cât mai îngrabă cu o asemenea lege.

După modelul Statelor din Apus, această ajutorare de Stat trebuie să se facă prin asigurarea contra șomajului. În tot cazul această asigurare chiar și facultativă, dacă nu obligatorie pentru fiecare muncitor, ea va aduce o ușurare pentru cei cari suportă șomajul. Și în cazul acesta se va putea ajunge la date exacte în ce privește numărul șomerilor. Va fi un mijloc bun prin care se va putea stăvili și acel șomaj rural atât de mult ignorat. Căci între șomerii rurali și necazurile sătenilor chiaruri îndatorate pe la bănci și cămătari este de-a se face deosebire.

Grabnica înfăptuire a ajutorului de Stat pentru șomeri va avea repercusiuni favorabile și pentru viața economică, de aceea sperăm că guvernul nu va întârzia mult cu această lege.

I. P. UNIREANUL.

Primăria Municipiului Cluj.

No. 18178—1930.

Publicație de licitație

Primăria Municip. Cluj publică licitație cu oferte în scris închise în plic și sigilate, pt. darea în întreprindere a lucrărilor de construcția unui pavilion de vânzare, în strada Andrei Mureșanu colț cu Str. Dimitrie Bolintianu și concesionarea acestui pavilion, în schimbul speselor lucrărilor de construcție.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu art. 88—110 din Legea Contabilității Publice și Regulamentul O. C. L. în ziua de 21 Oct. 1930, ora 11 a. m. înaintea Comisiunii de licitație, în sala de ședință a Primăriei. Concurenții vor depune, odată cu oferta lor o garanție provizorie egală cu 5% din suma totală a costului de construire, arătat în ofertă.

Condițiunile generale, condițiunile de licitație, devizul și caetul de sarcini împreună cu planurile, se pot vedea zilnic în biroul Serviciului Tehnic al Primăriei, Str. Brătianu No. 25, etaj I, camera 7—8, între orele 11—14 a. m.

Cluj, la 23 Septembrie 1930.

Primăria Municipiului Cluj.

No. 7559—1930.

Publicațiune

Pentru ocuparea postului de contabil al Clinicilor, numai cu delegație provizorie, se publică concurs pe ziua de 15 Octombrie 1930, orele 12 din zi. Pot solicita acest post cei ce îndeplinesc condițiunile cerute de statutul funcționarilor publici.

Cererile se vor înainta Direcțiunii Clinicilor Universitare Cluj.

Diracțiunea Clinicilor.
Str. Mico No. 3.

6317—1930

Publicațiune

Diracțiunea Clinicilor cumpără prin licitație publică, ce se va ține la 28 Octombrie a. c. orele 10 a. m. în biroul Diracțiunii (Cluj, Str. Mico 3).

25.000 kg. fân.

5.500 kg. paie.

10.000 kg. ovăș

de calitate întâia.

Informațiuni se dau la susmenționata publicațiune în zilele de lucru între orele 13.

Cluj, la 1 Octombrie 1930.

Diracțiunea.

Camera de Comerț și de Industrie Cluj

Aviz

Se aduce la cunoștința comercianților presați că în interesul continuării înierii ucenicilor comerciali începerea cursurilor Școlii Practice de Comerț este amânată pentru câteva zile.

Începerea cursurilor va fi anunțată ziare.

Cluj, la 1 Octombrie 1930.

Diracțiunea Școlii.

Camera de Comerț și de Industrie Cluj

4040—1930

Convocare

Consiliul de administrație al Camerei de Comerț și de Industrie din Cluj, în pletul său va ține ședința ordinară la 1 Octombrie cor., în ziua de Sâmbătă în 4 Octombrie a. c. orele 20 în sala de ședință a palatului Camerei (Calea Vică No. 51, etajul II) cu următoarea

Ordine de zi:

Deschiderea ședinței.
Raportul Comitetului de Direcție.
Raport de gestiune.
Repartizarea impozitului pe drumuri.
Chestiunea învățământului ucenicilor comerciali.
Cumpărarea unui imobil pentru construcția unei case de raport.
Procesul verbal al Comisiei de Cens din 12 Septembrie 1930.
Delegarea în Comitetul de Scont la Banca Națională din Turda.
Eventuale propuneri, pe care va ruga să le înaintați în scris secretariatului Camerei.

Conform art. 12 al Legii pentru modificarea legii Camerelor de Comerț și de Industrie și al Regulamentului de aplicare, Consiliul nu poate delibera decât cu majoritatea absolută a membrilor ce-l compun conform art. 15 alin. 1 membrii Consiliului, cari nu vor participa la ședință în timp de 3 luni consecutive, fără să le fie acordat în regulă, vor fi considerați demisionați și consiliul va declara vacante.

Căci nu se va întruni numărul de membri cerut la ședința convocată mai târziu ședința Consiliului se va ține în ziua următoare, 5 Octombrie 1930 orele 10, în același loc și cu aceiași ordine de zi, cu o pătrime din numărul membrilor.

Cluj, la 27 Septembrie 1930.

ss. Ing. I. F. Negruțiu.

Primsecc.: ss. Nicolae Căciulă

Dr. Ion Sălăgianu.

In noua librărie

I. VASIU

Cluj, Str. Nic. Iorga 5

se găsesc toate cărțile școlare, științifice, literare etc. precum și tot soiul de rechizite cu prețurile cele mai avantajoase.

Ziarul nostru și d. Averescu

Intr'unul din numerele ziarului nostru, colegul meu Basil Gruia a desgroat de sub cenușa celor două decenii și mai bine, amintirea tristă a celor șapte mii de țărani, nevinovata jertfă a anului 1907. Un fapt divers. O făclie târzie aprinsă pe mormântul împăjosit al pionierilor revendicărilor țărănimii noastre. Un vag ecou al suferințelor surde, curmate cu glonțul frățesc și acoperite cu glia însângerată a pământului pe care-l doreau. Nimic incriminant. O datorie de gazetar, de scrutător al problemelor sociale, pe care și-o fac de atunci încoace atâți și atâți ziaristi români. Căci s'a scris mult despre tragedia a anului 1907. Este nenumărată mulțimea acelor cari și-au adus prinosul scrisului lor memoriei acestor martiri.

Și oricine scria, nu putea se face abstracție, să nu amintească numele acelor, cari au avut rol hotărâtor și însemnat în acea tragedie. Am văzut peste tot numele dlui Averescu primând. Și nimeni nu s'a sesizat. Aceleaș lucruri, cari s'au scris de atâtea ori, abia azi, l-au determinat pe dl Averescu să se lămurească.

Și în scopul acesta d-sa a intentat proces ziarului nostru.

Ne-a bucurat mult această hotărâre. Credeam că dl Averescu va veni pentru a face o complectă spovedanie. Pentru a aduce lumină în această înăbușită mișcare, căci se svonea acest lucru. Ne-am înșelat însă.

Dl Averescu voia ceva senzațional. Credea că va atrage lume în jurul d-sale și va câștiga partizani cu această ocazie. Deaceia a intentat procesul și făgăduia să vie la Cluj. Credea că-și va dovedi existența partidului și va putea face o manifestație. Neavând însă teren pentru acestea a refuzat să vie. Cu toată dorința noastră contrară procesul s'au amânat, căci dl Averescu are frică să vie. De ce? Nu știm! Noi o constatăm.

Și-i păcat! Credeam că vom auzi o repovestire întâmplărilor anului 1907. Declarațiile d-sale dela Consiliul de Coroană dela începutul anului 1926.

Teoria dezrobirii. Și o descriere a personalității Regelui Ferdinand.

Căci peste tot dl Averescu e măestru. m. 1.

Foști și viitori premieri

Hotărât lucru d. Vintilă Brătianu, e neînțeles. Din ce în ce mai multe laturi interesante ale personalității sale ies la iveală.

Până acum nu se știa despre dsa decât că e mare financiar, un neîntrecut geniu politic, singurul în stare să ferească țara și că e cu barbă zburlită. Ba unii mai știau că umbra petecit și zdrențos. Restul lumii îl știa un nătăflet, un bălbăit. Unii mai intimi și cari zice lucrurilor pe nume susțineau direct că-i prost. Dovadă fătarnicele asigurări de dragoste ale dlui Duca, care din „prea iubitul nostru șef” nu-l slăbește.

Iată însă că d. Vintilă dă o stranie desmintire tuturor părerilor, cari circulau despre dsa. (Las' că legenda priceperii financiare a risipit-o de mult). Recentele dsale fapte ne prinză o altă latură din grandioasa-i personalitate. De data aceasta apare de o șiretenie, aproape ca oaia. E șiret și subtil în acțiunile dsale. Dușmanii i-ar zice chiar farseur. Și să vedeți faptele. Ajuns sultan al tribului liberal, d. Vintilă, după o scurtă sforăială în fotoliul de președinte al Consiliului de miniștri s'a văzut trântit de capriciul sufragiului universal, și propria-i neputință. Partizanii dsale au văzut că la orizont nu se ivesc semne bune, și instinctiv au înțeles că-i nevoie de ceva schimbare. Și încurând au cerut-o. Au cerut schimbarea programului, și revizuirea mijloacelor de luptă. Bătrânul șef a început să fie tatonat și presat ca să le-o dea. După multe îmbieri, s'a lăsat convins și le-a promis. A început moșneagul să copieze vechiul program al partidului. Desigur că, cu mai multe greșeli de limbă. Și când partizanii îl cereau, șeful îl prezenta. Consternați mai lăsau o bucată de vreme și cereau din nou revizuirea. Sultanul schimba data de pe copie și o prezenta din nou. Văzând că nu-i chip de răzbit și că moșneagul nu înțelega l'au lăsat în pace așteptând sfârșitul senin al zbuciumatelor sale elipe.

Evenimentele însă s'au precipitat. După restaurație cu toată dârzenia sa, d. Vintilă a trecut prin dese me-

tamorfoze — rămânând acelaș...

Tronul sultanului se cam clătina ca o trestie. Și atunci d. Vintilă a consimțit să facă schimbări radicale. A convocat din nou marele sfat al partidului, prezentându-le acelaș simulacru de program a cărui primele pagini erau din nou transcrise. Și după multe discuții și propuneri ale „fruntașilor” d. Vintilă și-a trecut, trimbițatul program, demn de memoria lui Caragiale „revizuit pe ici pe colo în părțile mai esențiale dar neschimbându-se nimic”. Iată șmecheria.

*

Nu tot așa stă chestia cu d. Averescu. Pe dânsul nu-l prea sinchiște consecvența. Ca ori ce copil, d. Averescu face și spune tot ce-l taie capul.

E totdeauna plin de mistere și de boacăne. Și le face în orice timp. Pe vară cu toate căldurile a făcut două gafe mai principale. Iarna însă ne rezervă adevărate surprize. Căci iarna-i mai forte în surprize bătrânul. Face lucruri de te crucești de ușurința cu care se mișcă.

Doar nu-i mult dela 4 Ianuarie 1926, când actualul mareșal tuna și fulgera, împotriva aceluia, care i-a întins bastonul de mareșal. Atunci era cel mai intransigent susținător a prostiei ce se producea.

E adevărat că azi fostul general se declară — alături de d. Nae Ionescu — „amic” al Regelui și făuritorul restaurației. Ba mai vrea să-și asume și răspunderea situației cerând guvernul. Și spre acest scop încearcă adunări pe cari le convoacă cu dnii Prie și Goga. Sfetnicii mareșalului, adună trupa ambulanta de partizani pentru toate ocaziile și toate partidele. Și încercările de adunări le ține în Ardeal, la „dezrobiți”. Căci doar Ardealul a fost dezrobuit de dsa, iar Regele Ferdinand nu era decât o păpușă. Aceasta este părerea mareșalului. Și de ce n'ar fi așa când dsa este cel mai mare om politic al Țării. Dacă nu-l credeți, puteți întreba și pe d. Nae Ionescu dela „Cuvântul”, care-i cel mai mare logician și care știe totul.

Iată de ce cu toată vârsta înaintată d. Averescu trebuie să preia guvernul. Căci doar activitatea dsale produce multă voie bună și trebuie să fie răsplătită.

M. Lețanu.

Administrația ziarului nostru funcționează în str. Regina Maria 36. D. administrator Gh. Vitencu stă la dispoziția on. abonați zilnic între orele 9—12; 3—6. D. Luca incasatorul nostru se va prezenta la toți abonații ziarului, îndreptățit fiind a incasa abonamentul. În viitorul apropiat d. Luca se va deplasa la Turda și apoi la Oradea. Dd. abonați sunt rugați a-i plăti restanțele.

Mulțumită.

Fratelui nostru Ing. Mircea Valda-Voevod îi mulțumim și pe aceasta cale pentru prețiosul sprijin, pe care l-a dat ziarului nostru.

Administrația județului Cluj

No. 15591—1930

Publicațiune de concurs

În conformitate cu dispozițiunile art. 1 din Reg. Stat. funcționarilor publici d. schidem concurs pentru ocuparea postului de notar din circumscripția notarială comunelor Bădești, Ciomăfaia, Chida, Giula și Satu-Lung.

Postulanții își vor înainta cererile împreună cu actele prevăzute în art. 7 din Reg. Statului funcționarilor publici precum și în articolul 78 din L. O. A. administrației județului Cluj până la data de 20 Octomvrie 1930.

Retribuțiunile acestui post sunt cele prevăzute în bugetul comunelor aparținătoare circumscripției notariale pe anul 1930 pentru un notar stabil.

Cererile înaintate după acest termen se pot lua în considerare.

Cluj, la 27 Septemvrie 1930.

Președinte. ss. Dr. Joe German.

Secr. Gen.: ss. Maur Lengyel.

Față de unele zvonuri interesate care vorbesc despre o criză de guvern, putem anunța cetitorii noștri că dl Iuliu Maniu este stăpân pe situație și că nimic nu se va întâmpla ce n'ar intra în intențiile dlui prim-ministru și președinte al partidului național-țărănesc. Dl Iuliu Maniu face cele mai mari eforturi spre a se dedica și pe mai departe nației sale, cu toate că sănătatea-i scumpă și nouă i-ar cere altfel.

Scrisori dela Redacție.

Rubrică permanentă condusă de redactorul nostru special Tutankamen.

Dr. S. P. com. A. I. jud. A. Confirmăm cu foarte multă plăcere mandatul postal, căpătușit cu Lei 500 și cu următorul text simpatic: „De frica lui: „Tutankamen” Vă trimit și eu o mică pârțică din abonament, când voi mai avea (dacă voi găsi) voi mai trimite. Cu dragoste frățiască Dr. S. P.” Asta o înțeles și Tutankamen. Drept mulțumită și recunoștință Vă trimite un puternic recontra salutare frățesc, și nu zic „ultimo”...

Tânărului șef al bande bătușilor averescani Cluj. Va-ți mirat că cel care a scris în „Chemarea” un articol cu privire la anul 1907 și dl Averescu !! nu s'a prezentat la desbaterea procesului pe care i-l-a intentat sensibilul d. Averescu. Ce Va mirați? dacă n'a fost invitat cum să se prezinte? Să-l dea afară din sală? Apoi că de ce nu a fost invitat, voi trebuie să o știți bătușii averescani, cari — urmează să se precizeze că pe ce căi a-ți luat citația cu voi purtându-o dealungul și lațul țării.

Adivorul — neadiverat. De când vați făcut organul personal al dlui Stere, ziceți cam multe și mari... enormități. Dar pentru aceasta n'avem decât să-l felicităm pe dl Stere, care știe ce face! și ce a făcut când va ales drept un organ al Dsale, Că ce organ? deschideți-Vă ochii și veți vedea. Unii zic că Vă consideră cap al dsale, alții plămâni, alții fiara Dsale. alții susțin că sunteți un alt organ, care „nu-i slobod mă rog să se scrie pe hârtie”. La orice caz noi așteptăm cu nerăbdare fătul, pe care dl Stere vrea să-l zămislească cu noul lui organ renovat conform intereselor sale.

Dl Președinte al Președinților dela Automobil Club-ul din Cluj. Minunat ce organi-

zație mai sunteți capabili a face. Toată lumea a rămas cu gura căscată de precizie cu care nu mergeau lucrurile. Am fost întrebat în scris de un cetitor al nostru care a fost secretul succesului organizației admirabile a concursului de automobile pe Feleac. Eu i-am spus, ce am știut și cred că bine am spus. El vrea să aranjeze un concurs acasă la el și i-am spus așa: Fă ca și la autoclubul din Cluj. Fă afișe mari și fixează taxă de intrare vre-o 1000 Lei pentru copii, 10.000 pentru adulți. Prinde pe stradă o sută de oameni, cari apoi să ia pe braț banderole: presa, președinți (unul dar titlu în plural), comisar, președinți etc.... La ora când începe concursul faci cu aceștea școală de șoferi pe coastă. Bineînțeles că în prealabil faci la clinicele și spitalele din localitate abonament pentru jumătate din concurenți. Președinții, presiști și ceilalți își fixează întâlnire pe coaste cu concurenții serioși, pe cari în prealabil îi molesțezi, cât și cum vrei, cine rămâne pe coastă ala apoi rămâne. Detalii și mai interesante într'un număr apropiat, până atunci felicitări multe și de care cred eu.

Dl Indiscretu com. Intotlocul. Nimeni să nu știe înafară de abonații noștri restanțieri, dar aceștia apoi să o știe: abonamentele se primesc cu o bucurie specială în luna lui Octomvrie, pe toți anii. E un fond special pe care eu Tutankamen l-am exoperat greu de tot la administrație. Felicitările le primesc cu deosebită plăcere pe mandate postale.

Redactor responsabil:

Dr. A. T. MUREȘAN

Unde găsiți tericirea în zilele acestea? **BOGSZA**
In căminul FELSZEI sau restaurantul **BOGSZA**
Calea Regele Ferdinand No. 70, unde veți găsi Vargabéles și friptură la grătar special pregătite și vinurile cele mai renumite. 73.